# POLITIEKE VRAAG

| | |
|---|---|
| **Onderwerp:** | Uitvoering beleidskader Opvang asielzoekers in het licht van de Spreidingswet en het interbestuurlijk toezicht |
| **Datum vraag:** | 23 oktober 2026 **Datum antwoord:** [dag maand jaar] |
| **Steller vraag / fractie:** | Mark van den Heuvel [VVD] |
| **Portefeuillehouder:** | Joan van Rixtel |
| **PV nummer:** | PV-2671 |

**Inleiding VVD**

Sinds 1 februari 2024 is de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (de Spreidingswet) van kracht. Iedere gemeente heeft daarmee een wettelijke taak om opvangplekken voor asielzoekers te realiseren. Het huidige kabinet heeft aangegeven de wet voorlopig in stand te houden, zolang er onvoldoende reguliere opvangcapaciteit is. De tweede cyclus van de wet is inmiddels gestart: landelijk zijn 88.000 opvangplekken nodig. Uiterlijk in december 2026 stelt de minister van Asiel en Migratie in verdeelbesluiten vast hoeveel plekken iedere gemeente moet realiseren. Die plekken moeten vanaf 1 juli 2027 beschikbaar zijn en blijven tot in ieder geval eind 2028. Voor Deurne gaat het volgens de indicatieve verdeling om 175 plekken, waarvan 11 voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

Het Rijk heeft de handhaving van de wet het afgelopen halfjaar zichtbaar aangescherpt. Op 9 april 2026 ontvingen alle gemeenten een brief met de bevindingen van het ministerie; gemeenten die niet voldoen, worden via een interventieladder van zes treden onder interbestuurlijk toezicht geplaatst. Vanaf trede 3 houdt de minister actief toezicht, worden bindende afspraken gemaakt over aantallen en termijnen, en wordt de positie van de gemeente openbaar gemaakt. Stond in juli een eerste groep van tien gemeenten op trede 3, per 7 september 2026 zijn dat er al 42 – waaronder de Brabantse gemeenten Gemert-Bakel en Valkenswaard. De laatste treden voorzien in een formele vooraankondiging, een besluit tot indeplaatsstelling en uiteindelijk het daadwerkelijk overnemen van de bevoegdheid door het Rijk, dat dan zelf een opvanglocatie kan aanwijzen – op kosten van de gemeente.

Deurne voldoet nog niet aan zijn wettelijke taak. Uit de raadsinformatiebrief van mei 2026 (RIB-HV-2609) blijkt dat Deurne op een trede is ingeschaald waarbij het ministerie nadere informatie opvraagt, en dat het Rijk kan opschalen als onvoldoende voortgang wordt gezien. Van de opgave van 191 plekken uit de eerste cyclus is alleen de AMV-locatie in Liessel gerealiseerd, waar voorlopig maximaal 30 jongeren tegelijk worden opgevangen. De raadsinformatiebrief van 8 juli 2026 (RIB-JR-2601) bevestigt dat Deurne op dit moment niet aan de wettelijke opgave voldoet.

Tegelijkertijd heeft de gemeenteraad in januari 2024 unaniem het beleidskader Opvang asielzoekers vastgesteld: het Deurnese model. Dat kader kiest voor kleinschalige, evenredig over de kernen gespreide opvang, met een maximum van 1% van het inwoneraantal per kern, duidelijke eisen aan veiligheid, zorg, onderwijs en participatie, en een zorgvuldige betrokkenheid van inwoners. De VVD staat nog altijd achter de uitgangspunten van dit kader. Juist daarom maken wij ons zorgen. Het kader is bedoeld om Deurne zelf de regie te laten houden over de wijze waarop wij onze wettelijke taak

invullen. Dat werkt alleen als het kader ook daadwerkelijk leidt tot gerealiseerde opvang. Grootschalige initiatieven, zoals de plannen in Zeilberg (2023) en aan de Langstraat (2025), zijn terecht niet doorgegaan, maar ruim anderhalf jaar na vaststelling van het kader zijn er binnen de kaders van het Deurnese model nog geen nieuwe opvangplekken bijgekomen.

Met het verdeelbesluit in december 2026 en een Rijk dat steeds meer gemeenten op de interventieladder opschaalt, nadert het moment waarop Deurne de regie kwijt kan raken. Als het Rijk uiteindelijk in de plaats treedt van het gemeentebestuur, gelden de waarborgen uit het Deurnese beleidskader niet meer. Dat is precies wat de raad met het kader wilde voorkomen. De VVD wil daarom weten wat het college tot nu toe heeft gedaan om het beleidskader uit te voeren, hoe het college de positie van Deurne inschat en welke keuzes het de raad op welk moment wil voorleggen. Wij stellen daarom de volgende vragen.

**Vragen**

1. **Het beleidskader Opvang asielzoekers is in januari 2024 unaniem door de raad vastgesteld. Welke concrete stappen heeft het college sindsdien gezet om binnen dit kader opvanglocaties te realiseren? Kan het college aangeven hoeveel potentiële locaties sinds februari 2024 zijn verkend en aan het kader getoetst, in welke kernen of zones die lagen, en om welke redenen deze wel of niet zijn doorgezet?**

   *Antwoord college:*

2. **In september 2025 is de raad geïnformeerd over een terugblik op de werksessies over het beleidskader (RIB-HV-2518). Welke conclusies heeft het college uit deze werksessies getrokken, en wat is daar sindsdien concreet mee gedaan?**

   *Antwoord college:*

3. **Deurne heeft voor de eerste cyclus een opgave van 191 plekken gehad en voor de tweede cyclus een indicatieve opgave van 175 plekken, terwijl op dit moment alleen de AMV-locatie in Liessel is gerealiseerd. Acht het college het realistisch om de opgave voor de tweede cyclus volledig binnen de kaders van het Deurnese model in te vullen? Zo ja, op welke wijze en volgens welke planning? Zo nee, welke keuzes legt het college de raad voor, en wanneer?**

   *Antwoord college:*

4. **Op welke trede van de interventieladder staat Deurne op dit moment? Heeft er na de reactie van het college van april 2026 (RIB-HV-2609) nader ambtelijk of bestuurlijk contact met het ministerie plaatsgevonden, en wat was daarvan de uitkomst? Is het college bereid de raad voortaan actief en tijdig te informeren over iedere wijziging in de positie van Deurne op de interventieladder?**

   *Antwoord college:*

5. **Hoe beoordeelt het college het risico dat Deurne, net als inmiddels 42 andere gemeenten waaronder Gemert-Bakel en Valkenswaard, op trede 3 of hoger terechtkomt? Deelt het college de opvatting van de VVD dat bij verdere opschaling de regie over locatie, omvang en inpassing, en daarmee de waarborgen uit het Deurnese beleidskader, feitelijk uit handen van de gemeente dreigt te raken?**

   *Antwoord college:*

6. **Welke inzet pleegt het college in het provinciale en regionale overleg (Brabant-Zuidoost en de Peelgemeenten) richting het verdeelbesluit van december 2026? Welke plekken, locaties of vormen van opvang heeft Deurne daar ingebracht, en in hoeverre passen die binnen het Deurnese beleidskader?**

   *Antwoord college:*

7. **Het beleidskader vraagt het college om doorlopend, proactief en eerlijk met inwoners te communiceren over de opgave vanuit het Rijk, de aantallen en de vooruitzichten. Op welke wijze heeft het college hier sinds 2024 invulling aan gegeven, en hoe gaat het college inwoners de komende maanden – in aanloop naar het verdeelbesluit – meenemen?**

   *Antwoord college:*

8. **Welk standpunt neemt het nieuwe college, mede op basis van het coalitieakkoord 2026–2030 "Aan het werk voor Deurne", in ten aanzien van het Deurnese beleidskader en de uitvoering van de Spreidingswet? Is het college voornemens het beleidskader ongewijzigd te handhaven, te evalueren of aan te passen, en op welk moment wordt de raad daarbij betrokken?**

   *Antwoord college:*